

nuværende Ministerium og den højtærede Konseilspræsident. Situationen var meget vanskeligere for de Ministerier, som stode med et helt Folketing imod sig og kun kunde støtte sig til Landstinget. Nu er Stillingen derimod den, at Ministeriet kan regne med et stort Flertal i Folketinget, og at det i Landstinget har et meget stort Mindretal og desuden en Alliance med en af Højres Grupper, som endnu staar ved Magten, og ved Hjælp af hvilken Regeringen tidligere har kunnet sætte sine Sager igennem. Saadan staar og har Regeringen staaet, og dog glipper nu denne Sag saavel som alle de andre Sager i denne Samling for Ministeriet. Det forekommer mig da, at den højtærede Konseilspræsident maa tænke over, om han ikke har Ansvaret for den politiske Impotens, som vi i Øjeblikket befinde os i, og om han ikke gaar ud af denne Samling vel som Magthaver, men som en afnægtig og afkræftet Magthaver.

Konseilspræsidenten (*J. C. Christensen*): Jeg skal ikke komme ind paa de Forhandlinger, der have været førte tidligere om Forslaget baade i Fjor og i Aar eller paa Betragtninger over Forholdtalsvalg og alt, hvad der ellers har været nævnt i denne Forbindelse. Men jeg skal for det første svare paa et Spørgsmaal, som blev stillet til mig af det ærede 4de Medlem for 9de Kreds (Harald Jensen). Han spurgte, om der vilde blive forelagt et Lovforslag i næste Rigsdagssamling, forudsat at dette Forslag ikke blev vedtaget. Jeg tror, jeg allerede har udtalt, og det er ogsaa min Mening, at der vil komme til at foreligge et saadant Forslag i næste Samling. Dernæst sagde det ærede Medlem, at naar nu han og hans Meningsfæller stemte for det foreliggende Forslag, mente han, at han havde gjort, hvad der med Rette kunde kræves, og saa hævdede han at være løst fra sine Forpligtelser paa dette Punkt. Ja, det kan da kun være under den Forudsætning, at Forslaget ikke bliver vedtaget; for bliver Forslaget vedtaget, gaar jeg ud fra, at det ærede Medlem maa tage Konsekvensen af sin Afstemning, lige som jeg er beredt til at tage Konsekvensen af, at jeg har forelagt Forslaget; saa maa vi selvfølgelig gaa videre dermed og se at faa det ført igennem, dels paa Valgtribunerne og dels paa Rigsdagen, det synes mig klart. Det ærede Medlem kan ikke stemme for det her og saa sige, at nu er han løst fra det, nu kan han godt senere stemme derimod.

Det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Brandes) siger, at Grundlovsændringens Vej nu er spærret. Ja, hvis Forslaget bliver forkastet, saa er selvfølgelig Vejen spærret, men dog er der udrettet noget ved, at man har prøvet Vejen, thi først saa kan man have Haab om at komme til et Resultat ad den anden Vej, medens man ellers, hvis man var begyndt ad den Vej, vilde have mødt Udtalelser om, at vi kunde jo forandre Grundloven. Naar man nu bliver nødt til at forelægge Forslag om en Forøgelse af Folketingskredsene til 162 — og det mener jeg, en Regering maa have Pligt til, naar det staar i Grundloven —, saa hjælper det ikke at møde et saadant Forslag med den Indvending, at vi kunne forandre Grundloven. Den have vi hørt ofte før. Den havde vi fremme i 90erne, da vi sidst behandlede Spørgsmaalet om Folketingsvalgkredsene. Men nu vil man ikke kunne fremsætte den mere, thi nu er den Vej prøvet, som man den Gang mente vilde være den forstandigste og rigtigste, og saa kan man ikke yderligere prøve derpaa, saa maa man gaa den Vej, som er anvist gennem det Paabud, som findes i den nuværende Grundlov.

De øvrige faldne Udtalelser give mig ikke Anledning til at ytre mig.

Rottbøll: Jeg skal i Anledning af de Bemærkninger, der kom fra det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Brandes), og hvorved han betegnede de frikonservatives Stilling som mærkelig, kun tillade mig at sige, at ved 1ste Behandling af denne Sag lagde det ærede Medlem jo Ansvaret for, at den ikke blev til noget, over paa Regeringen og Konseilspræsidenten, fordi man fra den Side ikke ønskede at svare paa det Spørgsmaal, som af de frikonservatives var rettet til dem. Nu finder det ærede Medlem alligevel, at de frikonservatives Stilling er mærkelig. Det forekommer mig, at dette ikke er ganske konsekvent. Han maa jo dog den Gang have ment, at vort Spørgsmaal ikke var uberettiget, og jeg finder ogsaa, at det er et fuldt berettiget Spørgsmaal fra dette Tings Side, og et Spørgsmaal, der kræver sit Svar. Naar dette Ting skal opløses, og der er Dissens om Rækkevidden af Opløsningen, saa forekommer det mig rimeligt, at man vil vide, hvorledes Regeringen stiller sig dertil. Desuden er Dissensen jo saa stor, at hvis Landstinget paa en Maade vedtager sin egen Opløsning, risikerer man, at man kommer ud i en storpolitisk Konflikt. Dette er ogsaa for de frikonservative et Motiv